

روانشناس محترم،

می خواهم از شما بپرسم، که در برخورد با یک چنین اتفاقاتی، چه گونه می توانم خودم را از مهلکه نجات بدهم: در روز روشن در خیابان شهر خودم راه می رفتم، که ناگهان یک نفر به سختی به من تنه زد، و با حالت ستیز و تهاجم شدیدی، به سرم داد کشید. این فرد جوانی با شکل و شمایل مهیب، و ظاهراً قدری مست به نظر می آمد. جرأت نکردم هیچ حرفی بزم. در داد و فریاد توهین آمیزش، اشاره به ظاهر من می کرد، که شباهت زیادی با چهره عموم فنلاندیها ندارد. بیشتر وحشتم از این بود که آن مرد به من حمله کند. البته در مقام یک مرد می توانم از خودم دفاع کنم، ولی از طرف دیگر، دوست ندارم که با کسی درگیر شوم. برای اینکه می ترسم که در درگیری به طرف دیگر آسیبی وارد شود؛ و چون من خارجی هستم، مخصوصاً اتهام شدیدتری به من وارد کنند و دچار مشکلات زیادی شوم. وحشت دیگرم از این است، که چون قدری بیمار هستم، به من آسیب بزرگی وارد شود، که در نتیجه آن، تا پایان عمرم به نحوی علیل شوم. بعد از این واقعه احساس تشویش و اضطراب شدیدی پیدا کرده ام؛ و نمی توانم حتی با قدم زدن در خیابان، دوباره آرامش و فراغت خاطر را باز یابم. یک احساس تنش اعصاب و نگرانی توأم با انتظار، آزارم می دهد. مخصوصاً اگر در تاریکی قدم بزنم، فشار عصبی زیادی را احساس می کنم. حتی رفتن راه کوتاهی برای خرید، یا دویدن، به منظور ورزش نیز برایم خیلی سخت شده؛ چون احساس می کنم که باید تمام مدت مراقب باشم. گردش و قدم زدن در شهر هم دیگر لذت سابق را ندارد؛ چون گاهی فکر می کنم که ممکن است دوباره با همین "رفیقمان" روبرو شوم. با شرمندگی، باید اذعان کنم که به شدت می ترسم، در واقع می توانم به مفهوم دقیق کلمات بگویم، که از سایه خودم هم می ترسم. در مدت زمانی که در فنلاند به سر برده ام، متوجه شده ام، که مردم من را با خشم و نفرت نگاه می کنند. روزی نبوده که از خانه بیرون بروم و یک نفر با نگاه خصومت آمیز به من خیره نشود. البته نا گفته نماند، که با افرادی زیادی هم برخورد کرده ام که رفتارشان با من بسیار دوستانه بوده است. اما به نظر می رسد، که فنلاندیها عموماً با دیدن چهره بیگانه، کنش و تفکر معمول و طبیعی خود را از دست داده؛ و تنها به خاطر ظاهر متفاوت این اشخاص، آنها را به تروریسم و دسته های افراطی و متعصب اسلامی ارتباط می دهند. من دو سه دوست دختر فنلاندی داشته ام، که همه از این موضوع شاکی بوده اند، که چرا وقتی مردم ما را دو تائی با هم می بینند؛ با نگاهی دشمنانه به ما خیره می شوند. بعلاوه، به نظر می رسد، که اغلب اوقات، کیفیت ارائه خدمات مسئولین به من، با مقایسه با فنلاندیها، ناخوشایند و با بی احترامی همراه است. برای مثال: با دوست دخترم برای کار بانکی به بانک رفته بودیم، و هر دو، همزمان با هم به باجه های مجاور یکدیگر رجوع کردیم. کار هر دوی ما مشابه بود: یعنی استرداد و به حساب ریختن وجوهی که از سفر برایمان باقی مانده بود. مسئول باجه ای که من مراجعش بودم، یک یک اسکناسهای من را برانداز کرد و پرسید که آنها را از کجا آورده ام؛ ولی در مورد دوست دخترم، یک چنین عملی انجام نگرفت. احساس می کنم، که این عمل، بی ادبی بزرگی نسبت به من بوده. بیش از ده سال است که در فنلاند سکونت دارم و زبان فنلاندی را به فصاحت صحبت می کنم. به همین دلایل برایم بی نهایت سنگین و دشوار است، که مستقیم یا غیرمستقیم، من را شهروندی خوارتر و پست تر از بقیه بپندارند. من معتقدم، که چنین رفتار و برخوردهای ناشایستی با ما غریبها، موجبات پیدایش و فزونی خشم و نفرتان به اکثریت این جامعه خواهد گشت؛ چون هر کسی بالاخره روزی تحملش تمام خواهد شد. روانشناس عزیز، ما را راهنمایی کنید، که چگونه روحیه خود را تقویت کنیم، و چه موضعی در یک چنین دنیائی انتخاب نمائیم، تا بتوانیم راحت تر به زندگانی ادامه دهیم.

امضاء، "مو سیاه"

"مو سیاه" محترم و خوانندگان عزیز،

موضع گیریها و تبعیضات نژاد پرستانه، همان طور که پرسش کننده این ستون به آن اشاره کرده، به طور مستقیم، مانند فریاد زدن و تجاوزات دیگر، یا توسط ساختن جو و فضائی تهدید آمیز، مانند نگاه خصمانه؛ متأسفانه بیشتر متداول است و کمتر به آنها اشاره و یا از آنها شکایت می شود. اکثر مهاجرینی که ظاهرشان با فنلاندیها تفاوت چشمگیری دارد، به این

موضوع کاملاً واقف هستند. بسیاری از مردم از بازگوئی تجربیات خود در این زمینه خجالت می کشند. احتمالاً آنها فکر می کنند که به اکثریت مردم بر می خورد، و اگر هم صحبتی از آن به میان می آورند، فقط در جمع دوستان و نزدیکان خودشان است. تبعیضات، یا به عبارت دیگر؛ رفتار و موضع گیری مستقیم و غیرمستقیم ناشی از نژاد پرستی، بی قید و شرط عمل خلافی است؛ و در فنلاند نقض قانون می باشد. یاد آوری می کنم که نثر قانون در این مطلب صریح و روشن است. این بخشی از ماده 6 قانون تساوی حقوق است: "منع تبعیض: هیچکس حق ندارد که دیگری را به دلیل سن، اصل و نسب بومی یا ملی، تابعیت، زبان، مذهب، اصول اخلاق، عقاید، وضعیت سلامتی، عیالی، پسند آمیزش جنسی یا هر موضوع دیگر شخصی او؛ مورد تبعیض قرار دهد. منع تبعیضات بین زن و مرد، در قانون تساوی حقوق بین زنان و مردان وضع و تنظیم گردیده است. منظور از تبعیض این است: (1) که با شخصی بدتر از آن رفتار شود، که در شرایط مساوی، با دیگران شده، می شود یا می توانسته بشود. (تبعیض مستقیم) (2) که با استفاده از ضابطه، توجیه یا روندی ظاهراً بیطرفانه، باعث شد، که شخصی، وضعیتی بدتر از کسان دیگری، که در همان شرایط قرار گرفته اند، پیدا کند؛ مگر اینکه برای استفاده از آن ضابطه، توجیه یا روند؛ هدف معقول و قابل قبولی وجود داشته و از امکانات لازم و معقولی برای حصول آن هدف، استفاده شده باشد. (تبعیض غیرمستقیم) (3) که به قصد یا احتمال توهین به ارزشها، تشخص و انسجام فردی یا دسته ای؛ فضا یا جوی تهدیدآمیز، خصمانه، تحقیرآمیز، شرم آور یا تهاجمی ایجاد کرد. (مزاحمت) (4) رهنمونی یا امر به تبعیض."

در پاسخ به سؤال شما، به عقیده من، هیچ روش و یا وسیله ای نیست، که انسان بتواند با استفاده از آن، رفتار ناشایست دیگران را تحمل نماید؛ و یا روحیه خود را در مقابله با آن تقویت کند. بلکه، در مقابل چنین مواردی، فقط یک موضع می توان گرفت؛ به این صورت که به محض اینکه علائم ارتکاب جرم مشهود شد، پس جرمی مرتکب شده است. بنا بر این، اگر بار دیگر در موقعیتی قرار گرفتید، که به نظرتان رسید، که به نحوی "قربانی" ارتکاب جرم تبعیض یا نژاد پرستی شده اید، واقعیات آنرا به خاطر بسپارید؛ یعنی چه اتفاقی افتاد، چه کسی مرتکب جرم شد، در کجا و چه زمانی اتفاق افتاد. بعد از این، به نزدیکترین پاسگاه پلیس رفته، یا به شماره 112 تلفن کنید. وظیفه پلیس این است که آنچه از دید شما جرم تشخیص داده شده، ثبت و یادداشت کند. پلیس از شما سؤالاتی می کند؛ از جمله اینکه چه اتفاقی افتاد، نام یا مشخصات ظاهری مرتکب جرم چه بود، محل ارتکاب آن کجا بوده، مثلاً نام و آدرس رستورانی؛ چه صدمه و آسیبی به شما وارد آمده، مثلاً اینکه آیا آسیب جسمی بوده و به پزشک مراجعه کرده اید، یا اینکه به اصل و نسب ملی شما خدشه وارد آمده است.

بعداً اداره پلیس شما را برای باز پرسى می خواهد. کارت شناسائی خود را به همراه برداشته و در سر وقت مقرر به محل تعیین شده بروید. چنانچه زمان جلسه بازپرسی برای شما مناسب نیست، مدتی قبل از رسیدن موعد مقرر، با آنها تماس گرفته و وقت دیگری را تعیین نمایید. در جلسه بازپرسی، شما و مأمور پلیس تنها هستید. اگر احتیاج به مترجم یا وکیل حقوقی دارید، حق دارید که حضور آنها را نیز در جلسه بخواهید. در صورت نیاز به مترجم، می توانید مراتب را قبلاً به مسئولین اطلاع دهید، تا ترتیب حضور مترجمی، به طور رایگان، برای شما داده شود. اگر خودتان وکیل حقوقی دارید، می توانید او را به جلسه دعوت کنید؛ در غیر این صورت، چنانچه خواسته باشید، اداره پلیس می تواند برای شما وکیل تعیین نماید. قبلاً از وکیل حقوقی بپرسید، که آیا پرداخت دستمزد او به عهده شما است یا نه. پس از اتمام جلسه، برگ بازپرسی تکمیل شده را به دقت و با تأمل کافی بخوانید؛ و صحت مندرجات آن را با اظهارات خود مطابقت دهید. اگر در متن آن مغایرتی پیدا کردید، از بازپرس بخواهید که آن را تصحیح کند. اگر به نظر شما ماهیت جرم نژاد پرستی است، از بازپرس بخواهید که آنرا در برگ بازپرسی ذکر نماید. شما حق دارید که یک نسخه از متن اظهارات خودتان را داشته باشید. باید واقعیات امر را به درستی به پلیس اظهار کنید. به موجب قانون، اظهارات کاذب مدعی نیز جرم است؛ و علاوه بر آن، مانع رسیدگی صحیح مسئولین به این امر می گردد. اگر بازپرس مدارک و شواهد لازم و کافی برای ارائه به دادستانی پیدا نکند، قرار منع تعقیب موقت یا دائم صادر می نماید. در مورد جرائم خیلی جزئی، خود پلیس می تواند مجرم را به پرداخت جریمه نقدی محکوم و مجازات کند. جرائم اشد را بازپرس به دادستانی ارجاع می دهد. باز دادستان تصمیم می گیرد که آیا بر علیه متهم به دادگاه دادخواست تسلیم نماید یا نه. برای جرائم خیلی کوچک، معمولاً دادستان از دادسرا تقاضای رسیدگی نمی

کند. اگر دادستان بر علیه متهم دادخواستی به دادسرا تسلیم کند، معمولاً چند ماه طول می کشد، تا رسیدگی به اتهام وارده در دادگاه شروع شود.

اگر شما وقوع جرمی را مشاهده کردید، طبیعتاً شاهد محسوب می شوید. "قربانی" (منظور کسی است که در ارتکاب جرمی مظلوم واقع شده؛ در مقابل ظالم یا مرتکب جرم) را تشویق و ترغیب نمائید تا به اداره پلیس رفته و اعلام جرم کند. حتی بهتر است که بعد از گفتگو با "قربانی"، خودتان هم مشاهدات خود را به پلیس اطلاع دهید. چنانچه از نحوه عملکرد مأمور پلیسی راضی نیستید، می توانید مراتب را با مقام بالاتر از او در میان بگذارید. در این صورت نام مأمور و زمانی که به او مراجعه کرده اید را به خاطر سپرده و به مقام بالاتر اعلام نمائید. از این مسئله، می توانید شکایت نامه ای به رئیس پلیس، استانداری یا حتی وزرات کشور بفرستید. همچنین می توانید شکایت نامه خود را برای "معمتد حقوق مردم در مجلس" (eduskunnan oikeusasiamies) نیز ارسال کنید. در فنلاند مؤسسه ای است، که "کانون نمایندگان حقوق اقلیتها" (Vähemmistövaltuutettu) نام دارد؛ و در دفتر این کانون ارباب رجوع نیز پذیرفته می شود. اگر شما به دلایل غربت یا اصل و نسب ملی، قربانی تبعیض یا شاهد تبعیض دیگری بوده اید؛ و یا به همین دلایل، با شما یا در حضور شما، از موضع نژاد پرستی یا بر خلاف ضوابط، رفتار شده است؛ می توانید مراتب را به مسئولین این کانون گزارش دهید. "کانون نمایندگان حقوق اقلیتها"، در صورت لزوم، بر علیه عمل تبعیض گزارش شده، اقدامات لازم را خواهد نمود. البته باید یاد آور شد، که "کانون نمایندگان حقوق اقلیتها" فقط بر تبعیضات مربوط به غربت یا اصل و نسب ملی اقلیتها نظارت و رسیدگی می کند؛ و در تبعیضات دیگر دخالتی ندارد. "کانون نمایندگان حقوق اقلیتها" موارد مختلف تبعیض را، به مقامات و مسئولین مربوط به آن، ارجاع می دهد. به طرق زیر می توان با "کانون نمایندگان حقوق اقلیتها" تماس گرفت: تلفن کشیک: از ساعات 10 الی 12 صبح، و 13 الی 15 بعد از ظهر روزهای اداری هر هفته. سربازرس این کانون، به تلفنهای پاسخ داده و راهنمایی مورد نیاز را در اختیار شما قرار می دهد، و یا در صورت لزوم، امر مربوطه را برای رسیدگی به جریان می اندازد. به زبانهای فنلاندی، سوئدی و انگلیسی به تلفن شما پاسخ داده می شود. ممکن است در ساعات کشیک، مسئولین امر در جلسه باشند؛ در این صورت، تلفن شما به مرکز وصل شده، و متعاقباً از آنجا وقت دقیقی برای تماس، به اطلاع شما خواهد رسید. همچنین می توانید از طریق پست الکترونیک (E-mail)، یا مکاتبه نیز با این کانون تماس بگیرید. مشکلات مربوط به تبعیض و موارد مشابه آن را می توانید از آدرس الکترونیک ofm@ofm.fi سؤال کنید. نامه های خود را می توانید به این آدرس ارسال دارید:

Vähemmistövaltuutetun toimisto, Mikonkatu 25, PL 26, 00023 VALTIONEUVOSTO

چنانچه به هیچیک از زبانهای فنلاندی، سوئدی یا انگلیسی آشنائی ندارید، می توانید شکایت خود را توسط نامه یا پست الکترونیک به زبان مادری خود بنویسید. "کانون نمایندگان حقوق اقلیتها" متن نگارش را، بدون مطالبه دستمزد از شما، ترجمه می کند. اما انتظار می رود که حجم نوشته شما از دو صفحه تجاوز نکند. تمام خدمات "کانون نمایندگان حقوق اقلیتها" رایگان است. برای مراجعه مستقیم به دفتر این کانون، باید از قبل تعیین وقت نمود.

علاوه بر اهانتهای وارده به دلیل اصل و نسب ملی و غربت اقلیتها، توهین و افترا به شرافت و مقدسات جمعی آنها یا حتی تهدید به چنین اعمالی نیز جرم محسوب می شوند؛ مثلاً، شخصی را "اوروس" (ryssä) یا "سیاه زنگی" (neekeri) خطاب کردن، از این گونه جرائم است. به عبارت دیگر، با این وجود که در فنلاند آزادی سخن وجود دارد؛ ولی به موجب قانون جزای عمومی، ارتکاب اعمالی مانند؛ اهانت، افترا و تهدیدات بی اساس؛ جرم شناخته شده و قابل تعقیب می باشند. توهین یا افترا به شرافت شخص به این معنی است، که کنایات یا اشارات کاذبی از آن شخص اشاعه داد که موجب آسیب، آزار یا حقارت او شده؛ یا به نحوی موجبات تحقیر او را فراهم آورد. اما انتقاد اصولی از گفتار و رفتار شخصی در انظار عمومی، اهانت شمرده نمی شود؛ به شرط اینکه این انتقاد، از حد و حصر میانی قابل قبول انتقاد در جامعه، تجاوز نکند. حتی کنایات یا اشارات کاذب به درگذشتگان نیز می تواند به منزله اهانت و افترا توجیه و تفسیر شود؛ چون ممکن است باعث آزرده گی خاطر نزدیکان آنها گردد. در موضوعات توهین به شرافت، فقط شخصی که مورد اهانت واقع شده می تواند از پلیس تقاضای تعقیب قانونی این جرم را نماید. منظور از تهدید غیرقانونی این است، که فردی با توسل به اسلحه یا با

اعلام قصدش به ارتکاب جرمی، کسی را چنان بترساند؛ که تهدید شده، جان یا مال خود یا دیگری را در خطر احساس کند. تهدید غیر قانونی نیز یک دعوی خصوصی است؛ و مدعی خودش شخصاً باید به پلیس مراجعه نماید.

چنانچه احساس می کنید که حال شما بعد از آن واقعه تنه خوردن، هنوز بهبود نیافته است؛ توصیه می کنم که مراتب را با پزشک خود یا با یک روانشناس، در میان بگذارید. بسیار معمول است که "اثرات آسیبه‌های روانی" (trauma) وارد به انسان، موجب اضطرابات درونی گشته، و این اضطرابات به نوبه خود به اشکال پیش‌فعالی مغز، وحشت یا تنش‌های عصبی ظهور نمایند. خاطرات حوادث بد گذشته، موجب "آسیبه‌های روحی" انسان شده، روان را آزار داده؛ و به صورت کابوس در خواب، یا حتی ناگهانی در بیداری، مجدداً به یاد ما می آیند. در نتیجه، به تدریج سعی می کنیم تا از اماکن و شرایطی که این حوادث در آن اتفاق افتاده، بگریزیم. اگر این عوارض شما را خیلی آزار می دهد، بهتر است که هر چه زود تر برای رفع آنها چاره جوئی کنید. بعضی اوقات، قربانی ارتکاب جرم یا مدعی لازم است، که برای صدمات روانی وارده، گواهی پزشکی نیز به دادگاه ارائه دهد.

"سیرکو سویکانن" Sirkku Suikkanen

روانشناس

دفتر "کانون نمایندگان حقوق اقلیتها"

Vähemmistövaltuutetun toimisto, Mikonkatu 25, PL 26, 00023 VALTIONEUVOSTO

ساعات 10 الی 12 صبح و بعد از ظهر روزهای اداری هر هفته 071 878 8666 puh.

صفحات اینترنتی این آدرس به 13 زبان متفاوت در دسترس می باشند www.vahemmistovaltuutettu.fi

خدمات حقوقی مورد لزوم، از طرف کانون وکلای تسخیری در اختیار نیازمندان قرار می گیرد.

در هر شهر یا شهرستانی، کانون وکلای تسخیری دایر است.

برای کسب اطلاع در مورد کانون وکلای تسخیری می توانید به مآخذ زیر رجوع کنید:

* دفتر راهنمای تلفن

* تلفن اطلاعات فرمانداری شهر یا شهرستان مربوطه

* تلفن خانه وزارت دادگستری، به شماره: 09-1601

* آدرس اینترنت: www.oikeus.fi/9361.htm

برای کسب اطلاع بیشتر به سرفصل صفحات اینترنتی www.rasmus.fi رجوع کرده، و سپس صفحه دلخواه خود به نام

ohjeita rikoksen uhrille را به زبان کروآتی، اسپانیائی، فرانسوی یا ترکی، باز کنید.

نشویه: به عنوان، "حقوق قانونی قربانیان نژادپرستی و تبعیض" Oikeutta rasismien ja syrjinnän uhreille؛

تألیف Juhani Kortteinen و Timo Makkonen؛ انتشارات دفتر سازمان حقوق بشر؛ هلسینکی، سال 2000 میلادی